

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és közönségi előfizetők egész évre 8 K, tanítók, közönségi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FÜMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adjuk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árakban szerint. Nyílt-tér so a 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10.489. szám.

Boldog új évet!

A megvénült, haldokló esztendő utolsó napjaiban szintén gyermek lesz, — mint az öreg ember, mikor a sir szélére jut és visszatekint az ellílt, eltűnt hosszú életre... a mit már visszaimádkozni se lehet... A zordon hidegben, téli ridegségben, színes, ragyogó meséket sző képzeletünk az elhamvadt virágok közé, hogy megvigasztalja, elaltassa az egész év során elgyötört, kifáradt, roskadozó testünket és reményt fűzön, hitet merítsen az új esztendő következő küzdelmeihez.

Gyönyörű meséket tár elénk az esztendő utolsó hónapja, a december: az ezüstszakállu, jó, öreg Mikulásról, — a kajánul nevető puttonos ördögöcskékről; — hosszú szőrű krampuszokról; meg aztán a karácsonról, erről a nagy, magasztos, gyönyörűséges ünnepről, melynek a melege egymagában is elégséges, hogy elfeledjük a mult esztendő minden nyomorúságát, az élettel vívott kemény csatákat és mindazt a nagy veszteséget, melyet a mult évben keservesen elsirattunk...

És a mesék varázsfényében elül minden fájdalomunk; rózsaszínű, tiszta mámorban fürdik a lelkünk, melyet sejtelmes kérdések, izgalmas vágyak, édes, andalító álomba ringatnak... A haldokló év utolsó agóniája ez... mikor az ember az egyik lábával még a földön, — a másikkal már a sir szélén áll... mikor a lélek megtisztul salakjától és közelebb érzi magát az Istenséghez... Nem törődünk már a gondokkal... életküzdelmekkel; a sötét, fekete foltokkal, melyek az egész esztendőn át elborították szemeink előtt a napot, a derűt, a ragyogást; — a háborítlan örömet; — a szüztisztaságu boldogságot...

És az új év első órakongásánál újra felépítjük képzeletünkben a tündérpalotákat, a szépséges álmokat, édes reményeket és szőjjük-szőjjük lázasan, sietve, vadul, hogy az álom, a szilveszteréji álom, minél szebb, mámorosabb és gyönyörűsebb legyen... Mert olyan szép a legszebb élet sem lehet, — mint a milyent képzeletünk és vágyunk magunknak a jövőre megalkot. Arany szárnyu angyalok serege szállong körülöttünk, és a mennyek-

ből sugárzó glória beragyogja az utcák sarát és piszkát, — a nyomorúság mélységeit és elnémitja a bűnös emberek virasztó lelkiismeretét...

Álmodunk szépet — gyönyörűt!

És az álmok lágyan körülvesznek... cirógatnak... elandalítanak bennünket, míg egyszerre, — szinte váratlanul, szétveri őket valami durva, kegyetlen kéz és felébredünk a rideg valóra és előttünk áll a fekete, nyomorúságos élet... az ő nagy gondjaival, nyomorával, fájó sebekkel, égető könnyekkel...

Oh! bár tartana a szilveszteri éjnek ujjongó mómora, édes álma, örökkön-örökké! Bár olvadnának össze a lelkek — úgy mint a haldokló év utolsó napjain, — elválaszthatatlan szeretettel!

Bár adna a Mindenható a magyar nemzetnek és minden lakójának:

„Boldog új évet!“

Deréki Antal.

Nem leszünk árulók!

Irtá: SÜMEGI VILMOS orsz. képviselő.

„Fuzió lesz“. „Új pártalakulásra van szükség“. „Minden igaz ember álljon egy táborba“. Ilyen és ezekhez hasonló jelzőszavakkal traktálják mostanában a magyar elméket és szíveket.

Akik az igazi nemzeti politikát régen szolgálják, akik a függetlenségi eszméknek kipróbált harcosai, azok bizonyos gyanakodással fogadják ezt a nagy vásári zsvajt.

Hiszen mi már évtizedek óta hirdetjük, hogy minden magyar ember álljon egy sorba, egy táborba.

Álljon oda mindenki a függetlenségi és 48-as párt zászlója alá.

Bocskay, Bethlen, Rákóczi, Kossuth lobogója az és több mint négyszáz esztendő óta azért küzdök, fárad és dolgozik minden vezére és napszámosa e dicső eszméknek, hogy bevilágítson az elmékbe és megkapja a szíveket. A nemzet nagy többsége 1905. január hó 26-án és 1906. április havában félreérthetlenül megmondta véleményét, kifejezte szuverén akaratát. Az ország választópolgárai ítéletet mondtak a régi hazug liberalizmus fölött és világosan megjelölték azt az

utat, melyen a magyar politikának haladni kell a jövőben.

Miért kell tehát új pártalakítás? Talán csak nem azért, hogy a 67-es pártokat újra életre keltsük?

Meg tudjuk érteni azok fájdalmát, akik négyszer tizesztendőn keresztül szinte árendában bírták ezt az országot. Minden hatalmat ők gyakoroltak, minden hivatalt ők osztogattak. Címet, rangot, nemességet, útleleteket kaptak és adtak mindenkinek, aki az ők nemzetrontó és jogfeladó politikájukat támogatta. Megtudom bocsájtani nekik, hogy ők mindezeket visszakivánják és szövetkeznek ördöggel, pokollal, hogy visszaállithassák régi uralmukat. „Nem oda Buda“. Évtizedek keserves küzdelme után, a nemzet végre talpra állott. Többséget adott azoknak, kik a függetlenségi lobogóra felesküdték. Hitvány, áruló volna az, aki közülök e zászlót cserben hagyná. Elérkezett végre annak az ideje, hogy a nemzet ügyét előbbre vihetjük.

Szavak helyett a cselekvés terére akarunk lépni. Nem beszélni, szavalni akarunk ezután, hanem alkotni a nemzet érdekében. Meg akarjuk erősíteni az ország anyagi erejét, meg akarjuk alapozni hazánk gazdasági függetlenségét, megfogjuk teremteni az önálló magyar jegybankot 1911. január elsejére, hogy megcsinálhassuk 1917-ben az önálló magyar vámterületet. Idáig csak gyarmat voltunk és nem ország. Legutóbbi képviselőházi beszédben elmondottam szegénységünknek, nyomorúságunknak igazi okait. Több mint ezeröttszáz milliót, tehát másfél milliárd koronát adunk esztendőnkint a külföldnek és ebből ezerkétszáz milliót legnagyobb ellenségünknek, kedves szövetséges társunknak Ausztriának. Nemzetünket magyarrá és gazdaggá akarjuk tenni. Ezt csak a gazdasági függetlenség megteremtésével érhetjük el. Szentül hiszem, sőt tudom, hogy ebben a hazafias munkálkodásban, ebben a nagy küzdelmünkben legelől járnak nemzetünknek, pártunknak — méltó vezérei Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf. Sőt tudom azt, hogy a nemzeti kormány minden egyes tagja, tehát a 67-es miniszterek mindegyike

támogat bennünket törekvéseinkben. Ha most ki nem vivhatjuk jogainkat, akkor sohasem. Ilyen kedvező alkalom még nem kínálkozott. Azon a négyszázestendő közönséges sziklafalon most kell, hogy rést üssünk, mert különben soha sem fogjuk megtenni. A fővezérek kivül Justh Gyula, Holló Lajos, Batthyány Tivadar, Bethlen István, Teleki Árvéd állanak keményen a legelső sorában, hogy a függetlenségi eszme első nagy diadalát már pár hét múlva megünnepelelhessük. Mi nem fogjuk megcsalni választóinkat.

A mult esztendei székely kongresszuson Bethlen István gróf mondta igen találóan: „Mi vagyunk az utolsó menekedék, akik Erdély magyarságát megmenthetjük, ha mi is elmulasztjuk, elveszett Erdély, elvesz Magyarországot“.

Erre a parlamentre is szinte rálik ez a mondat: Ha a képviselőház most meg nem teremti az önálló magyar jegybankot, akkor a becsületes magyar nép csalódva hitében, csalódott Kossuth Lajos katonáiban, csalódik a függetlenségi pártban, elhagyja azt a szent lobogót, mely egyuttal a nemzeti eszmét is magában foglalja. Ha árulók lettek a nép vezérei, a képviselők: keservében a nép is ott hagyja a nemzeti trikolor és odaáll a nemzetközi vörös lobogója alá és ezzel elveszett Magyarország.

Bizom a magyarok Istenében, hogy nem lesz áruló közöttünk egy sem, felépítjük gazdasági függetlenségünk első hatalmas fundamentumát, hogy azután anyagiakban megerősödvé, közjogi téren is lépésről-lépésre előbbre mehessünk.

Nem leszünk népcsalók, megtartjuk fogadalmunkat, megvalósítjuk minden magyar emher álmát, a szabad, a szabad, a független, a boldog Magyarországot.

A „Hargita“ asztaltársaság.

Budapest december 30.

Két évvel ez előtt alakult a fővárosban, a „Hargita“ székely asztaltársaság...

Olyan köztársaság-féle; nincsenek alapszabályai, elnökei, alelnökei, hivatalos apparatusa. Az összetartozandóság érzése szülte, a Székelyföld iránt táplált izzó szeretet nevelte és a békés egyetértés élteti tovább...

Dolgoznak, mert jól esik lelküknek, hogy másokért munkálkodhatnak, — esendőben, higgadtan, minden feltűnési viszketeg és a hála minden reménye nélkül. Aki mint szegény székely ide vetődik közéjük, azt tehetségük szerint támogatják, álláshoz juttatják és ha szárnyai vannak — megsegítik röptében. Kevesen vannak — és mégis olyan sokan; mert mindegyik közülök tizzele is felér; és a ki olyan szerencsés, hogy mint „idegen“ kerül közéjük, az bennök megtanulja a székelységet szeretni, tisztelni és becsülni, — mert székely agyuk, székely lelkük — a valódi székely erényeket tükrözik vissza.

Nincs itt vizsaly, csak szeretetteljes egyetértés; itt egyformák a lelkek a Székelyföld szeretetében és az ifjúkori örömeik visszaálmódása aranyozza be az összefüveteket.

A kedélyes együttlétnék, komolyabb felolvasások szolgálnak változatosságul, melyek leginkább székely tárgyakat ölelnek fel.

Megvitatják, megbeszélnek, — azután bevárják az időt, mikor egy-egy eszmét a valóságban is meg lehet teremteni és akkor a tettek mezejére lépnek...

Körükben az öregek megifjodnak, a fiatalok öregbednek a tudásban és tapasztalatokban és mindannyian megújodnak a Székelyföld iránti gyermekes rajongásban.

És vendégszeretetük olyan nyílt, őszinte, hogy a vendég mindjárt otthon érezi magát, mintha csak együtt ivott volna velök a Küküllő, Nyikó vagy az Olt vizéből.

Ebből a csendes, kis körből gyűjtöttem össze e szerény gondolatokat, melyeket a „Hargita“ asztaltársaság nevében, mint új évi ajándékot olvasóinknak szeretettel küldök: *Deréki Antal.*

Egykoron a székelység feladata volt megvédeni Erdély keleti határát. Ma sokkal súlyosabb hivatás vár reá: visszahódítani Erdély nyugati részét a magyar nép faj és nyelv feltétlen uralmának. *Dr. Ajtay József.*

A restség fazakában nem fő meg a hús...

Az arcátlan embertől, hogy kívánhatod, hogy szeme is legyen...

A „székely“ nevet is ki kell érdemelni. *Fülei Sz. Lajos.*

Szobrot alkotni nehéz... bírálni könnyű...

Művészi becsütyamat leginkább az elégitené ki, ha minél több „székely“ nagyságot találne megörökítésre méltónak... *Istók János, szobrász.*

A történelem igazsága, hogy csakis azok a nemzetek züllenek el, amelyeknek fiaiban nincs összetartás. Amióta a székelyeket, annak fiaiban ismerem, azóta nem féltem — a magyart. *Kisfaludy László.*

Mint vasutas székelynek, nekem fáj leginkább, hogy nincs „székely“ vasutunk! *Zoltáni Kálmán.*

A „Hargita“ asztaltársaság leggyengébb gyengéje — *Gyenge József.*

A székely nemesnek születik és még az idegent is megnevesíti! *Tartler Vilmos.*

A székelység akkor volt erős, mikor az összetartás erénye lelkesítette... Ma már egyébert lelkesedik... *Uzoni Albert.*

Ezt az esztendőt csak eltöltöttem valahogy; örültem, de nem nagyon örvendtem... De annak sem örülnek, ha az új esztendőt úgy kezdem, mint „a cigány a hetet“. *Márton Ferenc.*

A székelység — Erdélynek, — Erdély pedig Magyarországnak a jobb keze. *Szentpály Sándor.*

A székelység haza törekedik; a kik távol vannak az édes otthonától, azok legalább lélekben szálljanak haza!

Az a centrifugális erő, mely eddig széthordott bennünket, változék centripetalissá és gyűjtsön ismét az „agyagfalvi rét“ és a „Hargita“ köré... *Maksay Gyula.*

Székely-erdők ügye az országgyűlésen.

(III-ik folytatás.)

Azután azt kértem t. ház: kinek van haszna abban az erdősítésben? A munkásnak? A birtokosnak? vagy az erdésznek? Talán az utóbbinak a kiszállási költségek, fuvardíjak — napidíjakból, meg azoknak a 10, 16, 18 éves gyermekeknek, leányoknak és asszonyoknak, a kik megkapják a napi 80 krajcárt, 1 forintot, 1 forint 50 krajcárt.

Hanem ezek sem takarítják meg a könnyen szerzett pénzt, hanem odaadják vizikáért, bécsi rongyért és így nem csodálkozom, ha évről-évre szaporodnak a Bécs felé guruló milliók.

Az a szerencsétlen birtokosság pedig folyton fizet, mikor megérkezik a vasuton a csemete, a mikor hazaszállítatja, a mikor elülteti, meggyomláztatja, gondoztatja, fizeti a kiszállási költségeket; ha aztán nem fogan meg, újból, meg újból ülteti, úgy hogy belefektet egy rengeteg összeget abba az erdőbe és sohasem fog kinőni az onnan. És ha nem erdősít a birtokosság, jön a büntető posta és ráerőszakolják, hogy meggyőződése ellenére csinálja ezt a fásítást, a melyből igen kevés hasznót remélhet. Hogy mennyire zúgnak és panaszkodnak ezek az emberek, arról csak annak van fogalma, a ki közöttük él.

Tudom, hogy az állattenyésztés és a legelők feljavitása mennyi áldozatába kerül a földmivélsügyi miniszteriumnak a székelyföldi kirendeltség révén és hogy ezen célra évi 550,000, illetve 700,000 koronát vesz föl a költségvetésbe és a melyet köszönettel is honorálok székely véreim nevében.

Ez megélhetést biztosít igen sok

embernek és később igen jeles eredményt is mutathat föl esetleg. Sőt azok a gazdasági szakelődök is, a kik közsegről-közsegre járnak, sok üdvös eszmét hintenek el a székelyeknek, ezen üdvös eszmékre szükségük is van, mert meghallgatják, lassanként földolgozzák, — vérükbe megy át és később talán fogják is értékesíteni.

Ámde ez mind nem elég! Szükségünk van arra, hogy az egész legeltetést más alapokra fektessük. Az ügybuzgó erdészek hiába akarják, hogy ez a terület erdő és ez meg legelő legyen. A székelyklima olyan fektelen szabadsághoz van szokva, hogy nem engedelmeskedik az erdészeknek, csak egyedül az Uristennek.

Azt a legelőt feilveri a sűrű erdő, ha irtják is; a hol pedig nem alkalmas a talaj, ott, bárhogy kapálják is, mégsem fog megteremni a fa. És itt eljutottunk a ligetes legeltetési rendszerhez. Ezt gyakorolták őseink és volt legelőjük és erdőjük is. Mert az erdő által bekerített tisztásokon dusan nőtt a fű, mert az erdő megvédte azon területet a nap hevétől, ott egész nyáron hizoba voltak a tinók és mikor ősszel behajtott a gazda, egyet-kettőt eladott, abból kifizette az adóját és a kevés bolti kontót, a többi pedig annyira hizott állapotban volt, hogy a maga zsirjából egész télen át megélt, sovány takarmányozás mellett is.

Ma állattenyésztésünk hanyatlóba van, lassanként az egész, legfőbb jövedelmi forrásunk el fog apadni, dacára a kormány odaadó támogatásának.

És ha a kényszererdősítésre és mesterséges fásításokra kidobott ezrekre s ezeknek eredménytelenségéről statisztikai kimutatást kérne be az igen t. kormány, nagyon szomorú statisztikának jutna birtokába. Kérem szeretettel, próbálja ezt meg és igazat fog nekem adni vagy legalább is meg fogunk arról győződni, hogy igaz-e az a sok panasz, a melyet hangoztatnak, vagy nem igaz. Az 1879: XXXI. t.-cikk tehát súlyos teherként nehezedik reánk. — Ezen enyhíteni kell, ezt a Székelyföldet ez alól a felesleges teher alól a lehetőségig fel kell szabadítani, hiszen ott meg kell izmosodni nekünk. És itt ki kell igen röviden térnem Maniu Gyula t. képviselőtársam tegnapi felszólalására, a ki ugyan nem vette rossz néven ezt a székelyföldi akciót, de mégis hivatkozott bizonyos geográfiai kontinuitásra, a következőket kifogásolva: „hogy Erdélyben a gazdasági eszközöknek nagy erejével mindent elkövessen — t. i. ez a kormány — azon szempontból, hogy Erdélyben a román nép geográfiai kontinuitása, gazdasági erőssége, vagy mostani gazdasági helyzete megtöressék vagy kisebbtessék.“

Én csak azt mondom Maniu Gyula t. képviselő urnak, hogy a kormánynak és minden jó hazafinak igenis érdekében áll a Székelyföldet támogatni. Ott, abban az oláh tengerben, a mely a Kárpátok aljától a Dunáig terjed, s melynek széles öblei Erdélyben nyulnak be, mi vagyunk a sziget; egy válaszfalat kell, hogy alkossunk, hogy a tengert elzárjuk ezektől az öblöktől, melyeknek vizei Oláhországból táplálko-

Ez nekünk hivatásunk, fajfentartási ösztönünk. Mert, ha önök szeretik fajukat, nekünk még inkább kell szeretnünk és nemzeti szempontból nekünk kell gátat vonnunk, hogy önök ne táplálkozzanak mindig azon csatornán keresztül, a melyek mellettünk és rajtunk vonulnak eresztül.

Nekünk kötelességünk ezt a fajfentartást megerősíteni, erőssé és hatalmassá tenni, hogy így karöltve a tulajdonképeni magyar fajjal, mindig áttörhetetlen határvonalat alkossunk.

Mivel azonban az igen t. földmivélsügyi kormányban látom a teljes jóakaratot arra nézve, hogy a Székelyföldet támogassa észszel és szívetel, tudással és szeretettel, és mivel a székelyföldi kirendeltségnél is látom a buzgalmat és nemes törekvést, azon reményben, hogy azokat a sérelmeket, amelyeket annyiszor elpanaszoltak, orvosolni fogják, az előterjesztett költségvetést elfogadom (Élénk helyeslés. A szónokot számosan üdvözlük.)

(Vége.)

Előfizetési felhívás.

Az új év kezdetén lapunk a tizenötödik évfolyamába jut.

Egy vidéki lap életében ez jelentékeny számot jelent, kivált a mai korban, midőn lépten-nyomon új lapok keletkeznek, melyek az első év végéig is alig képesek életüket tengetni; hogy lapunk a közönség szeretetében, támogatásában idáig eljuthatott, legékebb bizonyítéka annak, hogy nemesak pusztán hézagot pótol, de irányával, tendenciájával, tartalmával becsületesen részolgált megyénk legszélesebb rétegeinek elismerésére és ha ezt az új évfolyam kezdetén is képesek leszünk magunknak biztosítani, akkor büszkő igyekezetünkért, odaadó munkásságunkért bőven megleszünk jutalmazva.

A másféltizedes évfolyamra a fővárosi, helybeli és vidéki munkatársak olyan diszes névsorát toboroztuk magunk köré, mely magában elég biztosítékot nyújt arra, hogy lapunk a politika, társadalom, ipar, kereskedelem, gazdaság, — megyei és városi ügyek terén, minden vele szemben támasztott magasabb igénynek is képes lesz megfelelni.

Viszonzásul nem kérünk egyebet, minthogy méltányolják és támogassák törekvéseinket érdeme szerint és a régi nagyrabecsült előfizetők igyekezzenek minél szélesebb körben lapunkat ismerőseik és barátaik partfogó figyelmébe ajánlani és terjesztetni.

Az előfizetési árak a régiéknél maradnak és a lap homlokzatán olvashatók.

Hazafias tisztelettel:

a „Székely-Udvarhely“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Elemi népiskolai értesítő könyvecske** a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter utasítása szerint — finom papírra nyomtatva, csinos kiállításban: Betegh Pál könyvnyomató- és könyvkötő-intézetében megjelent s kötve, darabonként 10 fillérért kapható. Vidékre 100 darabonként posta díjmentesen küldi.

legszébb kivitelben, ugyanott

Kobrak-cipők

leszállított árban kaphatók.

K
— Előf
munkatárs
barátunk
dog új

— Hőv
men Hlatk
tanár uró
Heitz helyl
szegény ta
rubasegely
e helyen
zönségünk
juk a lapu
jelent kér
kat nyugtá
kely-Udvar
Gyerkes M

— Rp.
bölde ré

Az ó-e
Gondjái
Szébb
Boldog

Temes
Nyujts
Viruljo
Boldog

Nehéz
A mik
Egy ta
Legye

A kor
Fejét
Boldo
A kit
Haszn

— K
tábornok
paranc
hoz in
varhely
közöns
karács
hálás
tal kij
tömeg
egyes
nosan
ugy a
nák ne
netet
készse

génys
javára
baton
mégte
müke
küldő
adást
logja
Feren
felvon
darab
Horva
Tamá
vács
Dollr
lösi
Imre
Kón

—
erzse
volt
Jak
nep

KÜLÖNFÉLÉK.

— *Előfizetőinknek, olvasóinknak, munkatársainknak és minden jó barátunknak őszinte szívből: Boldog új évet kívánunk!*

— **Újévi üdvözlét megváltása** címen Hlatky Miklós kir. főreáliskolai tanár úrtól 2 K-át, valamint a Haáb és Heitz helybeli cégtől 3 K-át vettünk a szegény tanulók tankönyv-, tanszer- és ruhasegélyezése céljára. Midőn ezt e helyen nyugtázzuk, egyuttal közönségünk szíves figyelmébe ajánljuk a lapunk 102-ik számában megjelent kérés szövegét. Az adományokat nyugtázással elfogadja a „Székely-Udvarhely” szerkesztősége és Gyerkes Mihály áll. isk. igazgató.

— **Rp. Újévi labdacok** a «Bömbölde» részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Az ó-estendőt temetjük Gondját, buját elvetettük; Szebb jövőt, örömet várunk Boldog újévet kívánunk!

Temessük el haragunkat, Nyujtsuk békére jobbunkat, Viruljon megénk, városunk Boldog új évet kívánunk!

Nehéz napok, nagy küzdelmek A mik most ránk következnek, Egy táborban találjanak; Legyen egy szív, egy akarat.

A korcsmáros csak hallgatja, Fejét meg-meg csóválgatja: Boldog új évet kívánok, A kit a korcsmámba látok Hasznót csak azoktól várok...
Dr Veritas.

— **Katonák köszönete.** Gaudernak tábornok, a nagyszabeni XII. hadtest parancsnoka, vármegyénk alispánjához intézett átiratában Székelyudvarhely város és Udvarhelyvármegye közönségének a boszniai katonák karácsonfájára hozott áldozataiért hálás köszönetét nyilvánítja. Egyuttal kijelelni, hogy az adakozások tömegesebb volta miatt, minden egyes adományt külön-külön nyilvánosan nyugtázni lehetetlen. E helyett úgy a maga, mint a boszniai katonák nevében e helyen mond köszönetet a tapasztalt hazafias áldozatkészségükért.

— **Műkedvelői előadás.** A szegénysorsu tüdőbetegek szanatoriuma javára 1909. január 9-én (szombaton) a Budapest-szálló termeiben megtartandó táncal egybekötött műkedvelői színi előadásra e héten küldötték szét a meghívókat. Az előadást Hartmann János tanár prologja előzi meg, a melyet Herceg Ferenc „Gyurkovics leányok” c. 4 felvonásos vígjátéka követ. A színdarab előadói: Szemlér Ferencé, Horváth Lili, Félégyházi Mariska, Tamás Annuska, Lányi Ibolyka, Kovács Margit, Amberbóy Annuska, Dollny Etus, Dobó Zoltán, Dr Szőlősi Ödön, Nagy Elemér, Dr Lányi Imre, Barthos Pál, Bodrogi Balázs. Kőnya Jancsi pedig cigányprimás.

— **I elköszönetés.** Székelyszent-erzsébet községnek nagy ünnepe volt e hó 27-én. Ekkor iktatták be Jakab Péter gör. kath. lelkészt ünnepélyesen Sándor István gk. fő-

esperes és a kerületi papság részvételével. Az ünnepség reggel 9 órakor vette kezdetét, a melyen Fehéregyháza, Magyarandrásfalva, Székelyhidegkut és Székelyszent-erzsébet gör. kath. vallású közönsége igen szép számban volt jelen. A szokásos előimák megtartása után, Sándor István főesperes mutatta be az új papot hiveinek a templomban és lelkes szavak kíséretében átadta neki a templom kulcsát, a szentkeresztet és az evangéliumos könyvet. Majd az új lelkész a szószékéről mondott gyönyörű beköszöntőt és adta elő hivatását úgy a hazai törvények megtartása, mint hiveinek helyes irányu kormányzása tárgyában. Ezután következett a mise, melyet a főesperes mutatott be az Urnak és Boér István abásfalvi gk. esperes tartott majd másfélórás igen tanulságos és megható beszédet az imádkozásról. Végül az új házigazdánál vidám hangulatu ebéd volt, a mely alkalommal számos pohárköszöntés hangzott el az új papra és a vallásos élet föntartására. Igen természetesnek találjuk, hogy a társalgás csak is magyar nyelven folyt, hiszen a székelyföldi gör. kath. papság és hiveik is mind jó magyarok, de sokszor a gör. keletiek okvetetlenkedései miatt, őket is amazokkal egy kalap alá számítgatjuk, holott a hazafias, jó érzésű gk. papság valóban megérdemli, hogy a kongrua kiegészítésénél a kormány méltó figyelemben részesítse s ezáltal több hazafiai önállóságot teremtsen számukra.

— **A helybeli polgári kör** e hó 26-iki fillérestélye fényesen sikerült úgy anyagilag, mint erkölcsileg. Ezuttal felülfizettek: Solyomossy Endre 5 K, Csép Irénke 1 K, Rösler Károly 9 K, Csillag István, Biró István, Bartók István 1—1 K. Fogadják az eylet hálás köszönetét. A legközelebbi fillérestélyt jövő hónap 12-én fogják megtartani.

— **A róm. kath. elemi iskolásiúk karácsona.** Kedves családi ünnepély volt karácson éjjelen a szentferenc-rendi zárda nagytermében. A róm. kath. iskola osztályaiba járó fiúk nagy része vallás különbség nélkül este 8 órakor a zárdában volt s a gyermekjátékkal csinosan feldíszített karácsonfa szede fényénél professzor-ai körében szent örömben, boldog gyermeki mosolyal játszadozva várták a gyermekek legjobb barátját: a kis Jézust. Kedves látványosság volt, midőn a kis pajtások egy része játszi kedéllyel a hosszú asztalnál játékvárat, falut, várost, tanyát épített a kis házakból; más része színes kockajátékból állított elő képeket; mások diógurításban lették örömeiket, vagy a gramophon énekei és zenéiben gyönyörködtek. — Midőn az éj csendjében 11 órakor a nagy hangzugásra ismét meggyultak a karácsonfa gyertyái, a 45 kis fiu sorban körüllátta s ártatlan vidorsággal tört elő a gyermeki kebelből a kedves ének: „Jertek hívő lelkek, zengjen fel hozsánánk.” Ezután nem-sokára megjötték a VII—VIII. oszt. gymnasisták s következett az aján-dékok (dió, cukorka) kiosztása s a karácsonfa lefosztása. Szegény fal pár perccel előbb gyönyörűség volt rá nézni, azután kopasz maradt. 12 órakor a templom szentélyébe vonult a kis sereg s ártatlan örömmel je-

lezte, hogy megszületett az ő kis barátjuk s üdvözölve köszönték őt: „Krisztus született nekünk, jertek imádjuk őt.” Ezután a papság és diákok Dávid örömszóltárait énekeltek, közben fel-fel hangzott a gyermekkar vig dala, — latin-nyelven: „Jertek, jertek imádjuk, jertek imádjuk az ég és föld Urát!” Azután a karzatra mentek a kis fiúk s lelkesedéssel négyes hangon rázendítettek a kedves dalra: „Óh Istenünk örvendezni és háladalt zengedezni jöttünk most...” A jó szülők pedig fogadják a szentatyák legőszintébb köszönetét azért, hogy rendelkezésükre bocsátván fiaikat, fáradozásaiknak meghatóan gyönyörű szent éj rendezésével adták meg a jutalmat!

— **Székelykereszturi műkedvelők városunkban.** A székelykereszturi ifjuság karácson másodnapján az ottani államilag segélyezett közs. polgári leányiskola tanszerszükségleteinek fedezése javára igen jól sikerült műkedvelői színelőadást és befejezésül kedélyes táncvigalmat rendezett, a mely a kulturális célra mintegy száztizenöt korona jövedelmet hozott. Miután a polgári leányiskola felszerelése jóval többbe kerül annál, amit az ottani közönség fedezni képes volna, a derek műkedvelők elhatározták, hogy nevezett célra az előadást ugyancsak táncmulatsággal egybekötve, február hó 2-án Székelyudvarhelyen megismételik. Az előkészületek végett három tagu bizottság időzött nálunk e napokban s a Budapest-szálló színháztermét a jelzett időre már biztosították és a hatósági engedély ügyében is eljárak. A tervbe vett multság sikere érdekében az egész vármegye intéző köreit támogatásra kérik s így alapja lehet ez egy oly multság, melyen évről-évre találkoztok tarthat a megye társadalma. Az intéző köröktől függ, hogy a kedvező alkalmat megragadják és vármegyénk társadalmi köreit évenként legalább egyszer összehozzák.

— **Gyermek-estély.** A szentferenc-rendiek vezetése alatt álló róm. kath. elemi fiu iskola növendékei — mint bennünket értesítenek — ismét nagy szorgalommal készülnek a szegénysorsu társaik javára rendezendő második estélyre is. Az ünnepély nagyobb szabásu fog lenni a multkorinál. Bővebb ismertetést annak idején! Most csak — írják nekünk — felhívjuk a n. é. közönség szíves jó indulatát s hálaérző örömmel jelentjük, hogy a mult ünnepély jövedelméből 14 gyermeket ruháztunk fel karácsonra. Mindent elfogunk követni, hogy az új évben rendezendő estélyeinkkel is kellemes szórakozást szerezzünk hallgatóinknak, s a gyermekek alapos kiképezése által szolgálatot tegyünk a hazának!

— **Egész farka vadsértés** tartott ünnepélyes bevonulást minap — mint megbízható forrásból értesítik lapunkat — Oláhszákod kiskükküllő-vármegyei községbe, hol a falu között egyik kertben nyugodtan elszállásolták magukat. A telek tulajdonosa egy cseppet sem örült a karácsoni disznóknak, hanem ijedtében lármát ütött a faluban. Fej-székekkel és vasvillákkal felfegyverkezve rohantak aztán neki az éppen hét számból álló sertésfalkának és a község utcáin végig kergetve, egyot

belőlük úgy tudtak lefűelni, hogy az egyik bátrabb szívű ember ráfeküdt s éles késével szerencsésen leszúrta. A pompás pecsenyét, melynek kövérje három ujnyi vastag volt, szétszórták a megrémült lakosok között. Azután jutott eszükbe, hogy a bekerített helyen mind a hét sertést lefűlelhették volna...

— **Erdélyrészi országos kirakó vásárok.** 1909. január 1-én, illetve 2-án: Nagybaczon, Alparét, Egerhát, Körösbánya, Makfalva, Maroscsucs; 3-án: Kisapold, Mócs, Somkerék; 4-én: Kézdivásárhely; 5-én: Hadad; 7-én: Csikszépviz; 8-án Csokmány

— **Halállal végződött** multság volt vasárnap este Székelydobó községben. Gál Dénes odávaló lakost egyik telek udvarán félholtan találták hétfőn virradó éjjel a község között. Lakására szállították és ott alig három órai kínos szenvedés után meghalt. A rendnek ily súlyos megsértése folytán, a küszöbön levő farsang tartama alatt nyilvános multság Székelydobóban nem lesz.

— **Boldog új évet** kíván igen tisztelt vendégeink Szabó Ödön fodrász Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 7. szám.

— **Biztos jövő.** Helybeli iparos, kinek nyílt üzlete van, 6—7000 korona készpénzzel rendelkező társat keres. Cím e lap kiadóhivatalában.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsio az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet a — halászt — kérjük nyílegembe venni.

ezreinek elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészti meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Sz.: 12704—908. tkvi.

Hirdetmény.

Székelymagyaros községre nézve az 1892. XXIX. t. c értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, ez azzal a felszólítással tetetik közzé:

1. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. § ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. 38. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §. a) pontjában foglalt kiképzéseit is — valamint a 1889. XXXVIII. t. c. 7. §. a és az 1891. XVI. t. c. 15. §. a b) pontja alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlesei keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1909. évi **július hó 15. napjáig** bezárolg a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlesei kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

legszébb kivitelben, ugyanott

Kobrak-cipők

leszállított árban kaphatók.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi július hó 15-éig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, — mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fognak.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is akik a tulajdonjogarányának az 1889. évi 38. t.-c. 16. § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi július hó 15. napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltja után az — említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótiólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Székelyudvarhely, 1908. december 18 án

GYARMATHY.
kir. törvényszéki bíró.

Ki a Yes-Oui-Si

című lapot megrendeli, játszva, minden megerőltetés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. — Előfizetési ár negyedévre 1—1 kiadásra 3 K. — Megrendeléseket elfogad a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala Székelyudvarhelyt és mutatószámot küld a Yes-Oui-Si kiadóhivatala Budapest, VI. Andrásy-ut 97-ik szám.

Uj butorraktár

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 43. szám alatt.

A n. é. városi és vidéki közönség szíves figyelmébe ajánljuk ujjonnan berendezett kész butorraktárunkat,

melyben ebédlő-, háló- és szalonberendezések, hajlított butorok, hintaszékek, irodaberendezések, valamint mindenféle eszteregályos munkák, függönytartók, fogasok, zongoraszékek különböző könyvállványok mérsékelt árakban, kifogástalan minőségben kaphatók.

Midőn a n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérjük, egyben igérjük, hogy minden jogosult és méltányos kívánalmat pontos kiszolgálással, szolid árakkal, székelyi becsületességgel törekszünk kielégíteni. Teljes tisztelettel:

Balási Mihály asztalosmester,
Balázs Károly eszteregályosm.,
kész butorraktárosok.

— Képes levelező-lapok helyi és művészi kivitelben legnagyobb választékban kaphatók Betegh Pál könyv-, zenemű-, papír-, író- és rajzszerkesztésében — Székelyudvarhelyt.

Téli menetrend.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Predeal — Bukarest — Palanca	Gyv.	Szv.
506	502.		501.	507
-III.	I-II.		I-II.	-III.
Állomások				
820	915	i Budapest k. p. u.	750	720
1121	1112	é Szolnok	539	344
144	1247	é Püspökladány	403	17
—	218	é Debreczen	220	1040
348	211	é Nagyvárad	239	1109
827	553	é Kolozsvár	110	559
733	937	é Dés	—	340
1016	726	é Aranyosgyéres	930	348
1048	756	é Torda	852	313
1044	750	é Székelykocsárd	900	370
453	1025	é Marosvásárhely	615	1225
1143	831	é Tövis	812	157
—	930	é Gyulafehérvár	700	1244
—	403	é Arad	1221	632
800	1220	i Budapest k. p. u. Aradonát	1225	605
404	1000	i Arad	438	83
1026	746	i Gyulafehérvár	910	225
1206	838	i Tövis	812	157
1239	905	é Küküllőszög	735	1253
302	911	i Küküllőszög — Parajd	648	1228
902	223	é Parajd Szováta és Korond fűrdők	105	745
127	944	é Kiskapus	656	1146
358	1257	é Nagyszében	445	731
300	1055	é Segesvár	549	954
320	1110	i Segesvár-Sz.-udvarhely	600	917
326	1114	é Héjjasfalva	538	930
402	1150	i Héjjasfalva-Sz.-udvarhely	531	849
441	1229	é Székelykeresztúr	430	815
606	155	é Székelyudvarhely	305	700
—	—	Homoród-, Szejke-, Gergely- és Solyossy-féle Sósfürdők	—	—
632	135	é Földvár Előpatak-fürdő	313	637
712	209	é Brassó	245	546
200	219	é Brassó	—	—
11	331	é Predeal	112	—
805	920	é Bukarest	800	—
841	305	i Brassó Kézdivásárhely-Bereczk	159	633
1008	430	é Sepsiszentgyörgy	1241	505
1249	705	é Kézdivásárhely	1033	—
134	759	é Kézdivásárhely, Vénus-ásványvíz-forrás, kőbányák, lenmagolaj készítés	952	154
225	856	é Bereczk	905	1257
1085	500	i Sepsiszentgyörgy-Gyimes-Palanca	1205	425
1114	610	é Málnás-fürdő	1113	346
1143	658	é Tusnádfürdő	1033	321
1242	831	é Csíkszereda	903	223
115	900	é Mádéfalva	824	151
336	306	i Gyimes	520	—
346	346	é Palanca	—	1002
200	946	i Mádéfalva	755	150
440	1230	é Gyergyószentmiklós	500	1020

A

FESTŐMŰVÉSZET
REMEKEI.

REGI MESTEREK: Murillo, Rembrandt, Hobbema, Liotard, Goya, Rexi, Tizian, Turner, Rogier, Id. Hals, Id. Holbein, Reynolds, Raffael, Botticelli, Luini, Fra Angelico, Ferrari, Dürer, Caravaggio, Rubens, Velazquez és mások leghíresebb alkotásainak gyűjteménye az eredeti festményeket hiven előtört színes másolatokban egyenként is kapható 23/33 cm. nsban:

BETEGH PÁL
KÖNYVKERESKEDÉSÉ-
BEN SZ.-UDVARHELY
Kossuth-utca 31. sz. a.

Cserefa eladó 160 drb a bethlenfalvi erdőn, az udvarhelyi vasúti állomástól 3—4 klm. távolságban, mellmagasságban 25—41 cm. átmérővel. Ára 1760 korona. Értekezhetni: **Ozsváth Miklós tanítónál Zetelakán.**

BOR!
Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél
a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Árlejtési hirdetmény.
A korondi róm. kath. megye
uj templomépítésére 1909. január 3-iki határidővel árlejtést hirdet. — Árvezetni szándékozók 10 százalék bánatpénzzel ellátott ajánlatokat jelzett időig a lelkészi hivatalnál megtehetik, hol tervrajz, költségvetés és egyéb tudnivalók hármikor megtekinthetők.
Korond, 1908. december 19 én.
Balázs Mihály, megyebíró.
Hadnagy Mihály, lelkész.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyászjelentések,
ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek
Betegh Pál villamos üzemre berendezett könyvnyomdát és könyvkötő-intézetet Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.
Vidéki megrendeléseket azonnal elintézi.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszárványból, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsölésével sülésképpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—30, K.1.40 és K.2.— és újszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Éóráktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Udvarhelyvármegye Székelyudvarhelyi járás főszolgabírája.
Szám: 3309—08. szb.
Pályázati hirdetmény.
Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járáshoz tartozó **Székelydobói körjegyzői állás** (Székelydobó, Vágás és Béta községek) megüresedvén, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, az 1833. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előirt minősítésüket igazoló okmányokkal fölszerelt foiyamodványukat **1909. évi január hó 15-ig** hozzám beadhatják.
Évi fizetés . . . 1600 korona.
Évi lakbér . . . 80 „
Irodai átalány . . . 70 „
Uti átalány . . . 136 „
Összesen: 1886 korona.
A választás határnapja később fog kitűzteni.
Székelyudvarhelyt, 1908. december hó 28-án.
Dr. Demeter Lőrinc, főszolgabíró.